

mei/juni 2005

23^e jaargang, nr. 3

Nieuwsbrief

Noticiero Aruba

KABINET VAN DE GEVOLMACHTIGDE MINISTER VAN ARUBA

R.J. SCHIMMELPENNINCKLAAN 1 • 2517 JN DEN HAAG • TELEFOON: (070) 356 62 00

Aruba leeft mee met vermiste Amerikaanse tiener Natalee Holloway

Heel Aruba volgt op de voet de gebeurtenissen rondom de vermissing van het Amerikaanse tienermeisje Natalee Holloway. Het eiland leeft intensief mee; diverse heilige missen zijn opgedragen in de hoop dat het meisje gevonden wordt.

Holloway is sinds 30 mei jl. vermist na een vakantie van een aantal dagen in Aruba. Tot nu toe heeft justitie vijf verdachten gearresteerd. Sinds haar vermissing is Natalee Holloway 'breaking news' op alle Amerikaanse televisiezenders. Zo'n zeventig Amerikaanse journalisten zijn in Aruba om de zaak te volgen. Ook Natalee's ouders zijn naar Aruba gekomen om van dichtbij de ontwikkelingen te kunnen volgen.

Gevolmachtigde Minister mevr. Ella Tromp Yarzagaray spreekt de hoop uit dat deze zaak voor zowel de familie als voor Aruba snel opgelost wordt.

Natalee was samen met zo'n honderd andere schoolvrienden uit Mountain Brooke High School naar Aruba gekomen om te vieren dat zij geslaagd waren voor hun middelbare school. De groep verbleef in het Holiday Inn hotel. Volgens getuigenverklaringen was Natalee op de avond voor haar verdwijning in de lokale bar

Carlos & Charlie's en verliet de bar vervolgens met drie jongens. Later werden deze drie jongens opgepakt, omdat zij mogelijk als laatste Natalee nog in leven zouden hebben gezien. Later werden ook twee beveiligingsbeambten, die bij een hotel naast het Holiday Inn werken, gearresteerd. Inmiddels zijn zij vrijgelaten en zijn de

drie jongens, J. van der Sloot, S. Kalpoe en D. Kalpoe nog steeds in voorarrest. Daarnaast is ook een dj van partyboot Tattoo, S. Croes gearresteerd in verband met deze zaak en onlangs ook de vader van J. van der Sloot, de rechter in opleiding P. van der Sloot. Inmiddels zijn hij en S. Croes weer vrijgelaten.

De lokale autoriteiten hebben in de zoektocht naar het vermiste meisje hulp van FBI agenten die naar Aruba zijn gekomen en van deskundigen van het Forensisch Instituut uit Nederland. Meer dan 700 vrijwilligers hebben maandagmiddag 6 juni een deel van Aruba uitgekamd op zoek naar aanwijzingen in verband met de verdwijning van de Amerikaanse studente Natalee Holloway. De noord- en oostkust, Seroe Colorado en het Nationaal Park Arikok zijn nauwkeurig doorzocht. Rond twee uur verzamelden

zich bij het sportcomplex van Santa Cruz honderden burgers, militairen, marechaussees, leden van het Visibility Team, de Warda nos Costa en parkrangers van Arikok. Onder de burgers waren vele ambtenaren. Zij hadden gehoor gegeven aan een oproep van de minister van Justitie, Rudy Croes. Hij had gezegd dat iedere ambtenaar die aan de zoektocht wilde meedoen, hiervoor werd vrijgesteld van dienst. Croes was zelf ook aanwezig en sprak met de pers over het motief van de massale zoekactie. 'De gemeenschap laat zien dat ze er alles aan wil doen om Holloway te vinden', aldus Croes.

Alle grote televisie- en radiostations in de Verenigde Staten brengen aan de lopende band de laatste berichten over de zoektocht naar Natalee Holloway op het scherm. Het gebeurt echter veel vaker dat Amerikanen verdwijnen, zonder dat de media daar veel aandacht aan besteden. De vraag is wat het verdwijnen van Holloway tot *headline* nieuws maakt in Amerika?

Internationaal verslaggever Michael Norton heeft een theorie waarom het verdwijnen van Natalee Holloway zulk belangrijk nieuws geworden is, in elk geval in de Verenigde Staten: 'De reden dat dit zo groot is geworden ligt er ondermeer in dat Holloway de belichaming van *Miss America* is. Ze is blond, mooi, intelligent, zelfverzekerd, doet vrijwilligerswerk, is aardig, is lid van de bijbelclub, komt uit een nette, warme familie, noem maar op. Zij is de American Dream. Ze gaat op vakantie naar een eiland dat wordt gezien als een van de veiligste plekken op aarde, zeg maar een paradijs, en daar verdwijnt ze. *Miss America is Missing.*'

(lees verder op pagina 2)

Pechtold bezoekt Arubahuis in Den Haag

De Nederlandse minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, Alexander Pechtold (D66), heeft een bezoek gebracht aan het Arubahuis. Hij werd ontvangen door de Gevolmachtigde minister van Aruba, mevr. Ella Tromp Yarzagaray. Pechtold sprak tijdens zijn bezoek de wens uit tot een goede samenwerking tussen het Arubahuis en zijn departement.

Vervolgens kreeg Pechtold een rondleiding van de Gevolmachtigde minister en had hij ook een kort onderhoud met de medewerkers van het Arubahuis en vertegenwoordigers van de Aruba Tourism Authority.

(Vervolg van pagina 1)

Op dit moment zijn er ongeveer zeventig leden van de internationale pers op Aruba, zo schat een producer van NBC in. NBC zelf is op Aruba met negen man. Het team bestaat uit producers, reporters, soundtechnici en natuurlijk cameramensen. Zij maken reportages voor zowel het programma *Today's show*, als voor de nieuwsbulletins, de 24-uurszender MSNBC en voor lokale zender in Birmingham, Alabama, de staat waar Holloway vandaan komt. Vanwege de werkdruk hebben de meeste *networks* inmiddels een tweede ploeg ingevlogen. In tegenstelling tot de Amerikaanse pers besteedde de Nederlandse pers minder aandacht aan de zaak Holloway.

Toeristen die nu op Aruba zijn zeggen op hun hoede te zijn. Van echte angst is echter geen sprake, mensen beschouwen het gebeurde over het algemeen als een onfortuinlijk incident. In verschillende programma's op de Amerikaanse televisie hebben bezoekers zich laten horen. Over het algemeen is men uiterst enthousiast over Aruba. Ook bij ATA stromen de blijken van medeleven en de bedankjes binnen. Een greep uit de reacties:

'Bedankt voor alles wat jullie doen in verband met de vermissing van Natalee.' 'Onze welgemeende excuses voor wat sommige televisiezoekers voor onaangename dingen over Aruba verspreiden.' 'Voor ons is Aruba de veiligste plaats op aarde. We komen er al dertien jaar.' 'We komen al jaren op Aruba en zijn nog nooit benaderd met drugs. Wel hebben we gezien dat toeristen naar drugs op zoek waren.' Minister-president Nelson Oduber (MEP) hield een persconferentie voor de internationale pers. Hiermee probeerde de minister-president de berichtgeving over Aruba in de internationale media te nuanceren door onder meer aan te geven hoe hard de Arubaanse autoriteiten de afgelopen jaren gewerkt hebben aan de bestrijding van drugscriminaliteit en witwassen.

Oduber zei zich te storen aan de toon die het nieuws op sommige Amerikaanse zenders begint aan te nemen. Vooral op Fox News wordt Aruba in sommige reportages afgeschilderd als een gevaarlijke plek met overal drugs, waar vrouwen regelmatig verdwijnen. De premier vertelde samen met zijn vrouw lang met de ouders van Nata-

lee Holloway te hebben gesproken. Hij zei dat de zaak hem als vader ook persoonlijk sterk aantrekt. De heer Oduber benadrukte de nauwe samenwerking die er altijd is met de Amerikaanse autoriteiten. Ook vermeldde hij zijn recente bezoek aan de Verenigde Staten waar hij zowel met minister Condoleezza Rice als met de gouverneur van Alabama over de vermissing van Holloway gepraat heeft.

Andere internationale pers distantieert zich overigens van de tendentieuze berichtgeving op Fox. Michael Norton van *Associated Press (AP)*: 'Ik denk dat Aruba nog net zo veilig is als twee weken geleden. Dit is gewoon een geval van pech. Echt niet alle media denken dat dit een drugsparadijs is. De meeste van ons denken dat Aruba een geweldig eiland is met vriendelijke mensen die alleen nu de pech heeft dat dit hier gebeurde.' Ook een journalist van CBS wil benadrukken dat het verhaal van premier Oduber niet voor CBS bedoeld kan zijn. 'Wij schilderen Aruba niet slecht af, en zullen dat ook in de toekomst niet doen.'

Bij het ter perse gaan van dit nummer kunnen zich nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan.

Nieuwsbrief Noticiero Aruba

Uitgave

Kabinet van de
Gevolmachtigde Minister
van Aruba

Redactie

Sidney Kock

Foto's

Nico van der Ven
en anderen

Redactie-adres

R.J. Schimmelpennincklaan 1
2517 JN Den Haag

tel.: (070) 356 62 00

fax: (070) 345 14 46

Abonnementenadministratie

Anthony Giel
tel.: (070) 356 62 50

Kantooruren

maandag t/m vrijdag
van 08.30 tot 17.00 uur

Advertenties

informatie over en
opgave van advertenties
tel.: (070) 356 62 36

Productie

GBS prepress, Rijswijk

Aandeel Amerikaanse bezoekers groeit verder

Het aantal verblijfstoeristen is in de eerste twee maanden van 2005 met ruim acht procent gegroeid ten opzichte van dezelfde periode in 2004. Dat blijkt uit cijfers van Aruba Tourism Authority (ATA). Het Amerikaanse aandeel is opnieuw toegenomen en bedraagt bijna 77 procent. Over heel 2004 was dat bijna 73 procent.

De totale groei werd grotendeels gerealiseerd in de maand januari. In februari bedroeg de stijging ten opzichte van een jaar eerder slechts 1,75 procent.

Hoewel het aandeel van de Verenigde Staten in zijn geheel toenam, is die groei niet gelijk verdeeld over de verschillende regio's. Het noordoosten met de steden Boston en New York, al jaren goed voor ongeveer de helft van de Amerikaanse bezoekers, bleef achter bij de gemiddelde stijging. Het midwesten gaf wel een opmerkelijke groei te zien. Vooral de staat Illinois met de stad Chicago deed het goed. Van de zuidoostelijke staten leverde met name Florida meer bezoekers. Ook uit het westen van de Verenigde Staten kwamen meer

bezoekers. In absolute aantallen spande Californië de kroon. Deze groei is al langer gaande.

In 2004 bracht een Arubaanse delegatie, met daarin minister van Toerisme en Transport Edison Briesen samen met Myrna Jansen van ATA, een bezoek aan Los Angeles.

Het aantal bezoekers uit de staat Texas liep wel duidelijk terug.

Opmerkelijk is de terugval in het aantal bezoekers uit Venezuela en Colombia. Over de maand februari noteerden die landen respectievelijk ruim 21 en 30 procent minder bezoekers. In concrete aantallen is vooral de terugloop van Venezolanen groot, maar liefst 821 minder bezoekers. Deze ontwikkeling

wordt deels goedge maakt door een groei van het aantal Brazilianen en Argentijnen.

Aruba profiteert duidelijk van de dure euro ten opzichte van de dollar, waaraan de Arubaanse florin is gekoppeld. Het aantal Europese bezoekers is aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2004. Nederlandse toeristen vormen hierop overigens wel een uitzondering, want hun aantal liep in de eerste twee maanden gemiddeld terug met bijna zes procent. In de maand februari alleen al kwamen er bijna twintig procent minder Nederlanders op vakantie naar Aruba. Met 6,588 bezoekers werd Nederland wel tweede achter de Verenigde Staten en streefde voor het eerst Venezuela voorbij.

Opmerkelijk zijn de groeicijfers voor Duitsland en de Scandinavische landen. Vooral Zweden doet het goed.

Iets meer dan een kwart van de verblijfstoeristen arriveerde met American Airlines. Dat is een

kleine daling ten opzichte van de eerste twee maanden in 2004. De Amerikaanse luchtvaartmaatschappij USAirways toonde zich als goede tweede een constante groeier, terwijl ook Continental en Delta meer passagiers aanvoerden. United Airlines, vijfde in grootte voor Aruba, leverde in de eerste twee maanden van dit jaar drie keer zoveel passagiers aan als in dezelfde periode van 2004. Dit weerspiegelt deels de toename van het aantal passagiers uit de regio van Chicago.

KLM vervoerde een kwart meer Europese passagiers dan in de eerste twee maanden van 2004.

De cijfers van de Braziliaanse luchtvaartmaatschappij Varig zitten in de lift en lopen parallel met de groei van het aantal Braziliaanse en Argentijnse toeristen vanuit de regio Sao Paulo.

Parlementariërs van het Koninkrijk bijeen in Den Haag

Aruba moet steeds betrokken worden bij de stappen van het vernieuwingsproces van de staatkundige verhoudingen. Dat is een van de conclusies die werd getrokken in de slotverklaring van de Parlementaire Tripartiete Contactplanbijeenkomst. Deze bijeenkomst werd van 13 tot en met 17 juni in Den Haag gehouden.

In het najaar zal een Ronde Tafel Conferentie worden gehouden over de staatkundige verhoudingen. Ter voorbereiding daarop zal Nederland binnenkort haar standpunt bekend maken. De Nederlandse Antillen hebben een werkgroep ingesteld die uiterlijk op 31 juli zal rapporteren aan de regering en de eilandgebieden.

Het vrijere handelsverkeer en de uitbreiding van de Europese Unie hebben de parlementariërs ertoe gebracht meer duidelijkheid te willen hebben over de toekomst van UPG en LGO. Ze hebben besloten de Koninkrijksregering te verzoeken om de Europese Commissie in Brussel nadere informatie te vragen.

In verband met de ontwikkelingen in het midden- en kleinbedrijf zal op korte termijn een handelsmissie worden georganiseerd vanuit Nederland naar de Nederlandse Antillen en Aruba. De Nederlandse regering zal worden gevraagd te bevorderen dat kennisondersteuning en expertise wordt verleend voor de ontwikkeling van kleinschalige kennissectoren op de Nederlandse Antillen en Aruba.

Vooraf aan de discussie over dit onderwerp heeft de EU-vertegenwoordiger van Aruba voor Europese Zaken, drs. Cornelius James, een inleiding gegeven over de huidige en toekomstige han-

delsrelaties tussen Aruba en de Europese Unie.

De Arubaanse delegatie heeft kennis genomen van de verklaring van de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, Alexander Pechtold, dat Arubaanse jongeren nagenoeg niet behoren tot de groep risicojongeren. De Statenleden uit Aruba benadrukten nogmaals dat zij geen enkele medewerking zullen verlenen aan de invoering van een toelatingsregeling voor Arubanen in Nederland. Daarnaast heeft de delegatie de Nederlandse regering verzocht Nederlanders afkomstig uit Aruba apart van die uit de Nederlandse Antillen te registreren in het bevolkingsregister.

Als bijzonder aandachtspunt is tij-

dens het tripartiet overleg gesproken over het verplichte paspoort voor Amerikanen. De delegaties verzoeken de minister van Buitenlandse Zaken, Ben Bot om bij de Amerikaanse regering te bepleiten de ingangsdatum voor het Caribische gebied met een jaar op te schorten tot 1 januari 2007.

De volgende bijeenkomst in het kader van het tripartiete Contactplan wordt van 4 tot en met 7 januari 2006 gehouden op Curaçao. Aansluitend zal bilateraal overleg tussen Nederland en Aruba plaatsvinden tot 12 januari.

Naast de vergaderingen in Den Haag heeft de delegatie een werkbezoek gebracht aan de Amsterdamse haven waar zij ontvangen

werden door de directeur van het havenbedrijf en de wethouder voor Havenzaken. Ook bracht de delegatie een bezoek aan het Douane korps in de Amsterdamse haven.

Op het Arubahuis hield de Gevolmachtigde Minister mevr. Ella Tromp-Yarzagary en de voorzitter van de Staten van Aruba de heer Marlon Werleman een ontvangst voor de deelnemende delegaties aan het Contactplan en relaties van het Arubahuis.

Aanwezig waren de Minister van Buitenlandse Zaken dr. Ben Bot, de voorzitter van de Tweede Kamer dhr. Frans Weisglas, de president van de Hoge Raad mr. W. Davids, de leden van de Raad van State, ir Gilbert Wawoe en prof. Ernst Hirsh-Ballin, de voorzitter van de Vaste Kamercommissie voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken dhr. Willibrord van Beek, parlementariërs en personeel van het Arubahuis.

Na afloop van het contactplan bracht een delegatie van de Arubaanse staten met de Gevolmachtigde Minister van Aruba mevr. Ella Tromp-Yarzagary en de Arubaanse vertegenwoordiger voor Europese Unie Zaken drs. Cornelius James een bezoek aan de kantoren van de EU in Brussel.

Parada di bandera

Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray – cohuntemente cu algun empleado di Cas di Aruba y un grupo di mucha di Aruba y Antia for di Rotterdam – a hisa e bandera di Aruba como parti di e parada di bandera na Rotterdam. Tambe e banderanan di e otro paisnan di Reino a wordo hisa. Comisario di La Reina pa provincia di Zuid-Holland sr. Jan Franssen a hisa e bandera di Hulanda; Minister Plenipotenciario di Antia sr. Paul Comenencia a hisa e bandera di Antia y burgemeester di Rotterdam sr. Ivo Opstelten a hisa e bandera di Rotterdam. E acto aki a wordo acompaña pa e himnonan di e diferente paisnan es decir e himno di Aruba a wordo toca ora e bandera di Aruba tabata bayendo halto. Tabata un momento hopi emocional.

E parada di bandera ta consisti di 200 bandera di cual 165 bandera ta simbola e paisnan cu tin representacion na Hulanda y e otro banderanan ta di sponsernan di e evento aki. E banderanan lo wordo ilumina durante di anochi pa asina cumpli cu e protocol di bandera y crea un bista hopi bunita ariba e Maasboulevard unda e parada di bandera ta.

E prome piedra pa construcion di e hotel Ritz Carlton lo tuma lugar den mitad di Juli benidero, segun informacion di Gobierno.

Segun Gobierno e construcion di e hotel luhoso Ritz Carlton lo yuda na subi e nivel di turismo di Aruba. Mirando cu Aruba actualmente casi no conoce un 'low

season' y cu e hotelnan casi tur ora ta yen ta haci cu e construcion di e hotel aki ta positivo pa Aruba. Gobierno ta spera cu binimento di e hotel lo contribui substancial na e economia di Aruba. Construc-

Veel belangstelling toerismeconferentie

De zestiende Conferencia Anual di Turismo di Aruba (CATA) is een groot succes geworden. Een kleine honderd deelnemers uit Venezuela, Colombia, Brazilië, Ecuador, Peru, Uruguay en Argentinië woonden de openingsplechtigheid bij. Volgens minister ing. Edison Briesen van Toerisme en Transport is het belangrijk om na vergelijkbare conferenties gericht op de toeristen uit Noord-Amerika en Europa, ook aandacht moet komen voor de toeristenstroom uit Zuid-Amerika.

'Het toerisme uit Zuid-Amerika stijgt, ondanks de economische ups- en downs daar en een politieke situatie die niet altijd en overal even stabiel is', aldus de minister. Hij is van plan om vooral het conventietoerisme te bevorderen door het bieden van belastingvoordelen.

Zuid-Amerika is qua grootte de derde markt voor Aruba. In 2004 kwamen 59.218 Venezolaanse toeristen naar Aruba. Uit Colombia kwamen vorig jaar ruim tienduizend toeristen, uit Brazilië bijna vijfduizend en uit Argentinië meer dan tweeduizend.

Intussen worden reisagenten, vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen en de pers gedurende de conferentiedagen doordrongen van alles wat Aruba de toerist te bieden heeft. De leden van de Aruba Hotel And Tourism Association Ahata hebben daarvoor hotelkamers, uitstapjes en maaltijden ter beschikking gesteld.

Veel Europese touroperators op bezoek

De conferentie Europe meets Aruba was een groot succes met deelname van 57 touroperators uit heel Europa.

Touroperators uit diverse Europese landen, van België en Scandinavië tot aan Rusland, zijn voor de conferentie naar Aruba afgereisd. Naast touroperators is ook de vakpers uitgenodigd door de Aruba Tourism Authority (ATA).

Bij de touroperators is onderscheid gemaakt tussen hen die Aruba al kennen, en hen voor wie het de eerste kennismaking met het eiland is. De nieuwe touroperators bezoeken de diverse hotels op Aruba en maken een stadswandeling langs diverse bezienswaardigheden. Tijdens het congres zal Andy Mosman, deskundige in 'merkmanagement' een lezing geven over branding, het managen van associaties verbonden aan een merknaam, in dit geval het 'merk' Aruba. Mosman schreef onder meer de boeken *Merkenbeleid* en

Mosmans over Marketing, Merken en Management en is directeur van ARA, het reclamebureau waar het Arubaanse toeristenbureau in Nederland mee samenwerkt. Een belangrijke plaats op de conferentie neemt de *Marketplace* in, waar touroperators en hoteliers de gelegenheid krijgen met elkaar te onderhandelen.

De ATA is erg verheugd over het succes van deze conferentie, zo vertelde directeur Myrna Jansen van de ATA. De kantoren in Europa hebben hard gewerkt om van deze conferentie een succes te maken. De Europese markt is de derde markt voor Aruba, naast de Verenigde Staten en Latijns-Amerika, en is groeiende. Onder meer de hoge euro maakt Aruba voor Europese toeristen een aantrekkelijke bestemming. Jansen: 'Een van de doelen van de ATA is het toerisme meer te diversifiëren en op dit moment is Europa de beste groeiemarkt voor Aruba.'

Na luna di Juli lo pone e prome piedra pa Ritz Carlton

Ritz Carlton ta un cadena hotelero cu tin operacionnan rond mundo. Den region di Caribe tin hotelnan di Ritz Carlton na Montego Bay (Jamaica), San Juan (Puerto Rico), St. Thomas (Islanan Virgen Americano), Cancun (Mexico) y pronto na Grand Cayman (Islanan Cayman). Hotelnan di Ritz Carlton ta cai bou di e compania di Marriott International Incorporated.

cion di e hotel cinco estrea aki ta representa un inversion di 190 milyon dollar (161 milyon euro). E grupo di inversionista ta consisti di Marriott International y Bazarian International.

Comicion PaVEM a presenta resultado final

E comicion PaVEM (Participacion di hendenan muher for di un grupo di minoria etnico) a presenta na Den Haag e resultado di dos aña cu e comicion a keda instala. E conclusion final ta consisti di compromiso y medionan pa mehora e posicion di hende muher alochtono. E resultadonan ta comprimi den e 'Participatie-agenda 2010'. E tres miembronan femenino di e comicion, prinsesa Máxima, Lilian Callender en Yasemin Tümer a haci entrega di resulatdo na Minister-presidente di Hulanda sr. Jan Peter Balkenende, Minister pa Integracion sra. Rita Verdonk y Minister pa Asuntonan Social sr. Aart Jan de Geus. Tambe presente tabata Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray, sr. Paul Rosenmöller di PaVEM y otro invitadonan.

E comicion PaVEM a keda instala na Juli 2003 pa Gobierno Hulandes cu e meta pa durante di dos aña duna sosten na e municipionan den nan maneho pa mas hendenan muher alochtono participa den e comunidad Hulandes. E comicion a yega na compromisonan cu 29 ciudad grandi pa stimula hende muher alochtono pa un participacion completo den e sociedad. E compromisonan ta nifica inversionnan adicional ariba tereno di idioma, trabao, dialogo social y network, cu ta puntonan principal di PaVEM.

Den 18 ciudad a bin cu iniciativa y ampliacion di e proyecto 'TaalPlus' na unda voluntarionan na duna les di idioma na hende muher cu ta isola prome cu nan cuminsa cu un curso di 'inburgering'. E metodo aki a demostra di ta hopi exitoso. E proyecto aki por a conta cu ayudo financiero di Het Oranjefonds cual fondo pa pone 100 mil euro disponibel pa municipal. Tambe minister-president sr. Balkenende a informa cu lo tin un suma substancial den presupuesto pa e proyecto aki.

Fuera di municipalnan y organisacionnan local e comicion a boga pa un Plan di Accion Nacional Taal Totaal cu ta enfoca ariba un manera lihe pa 'inburgering' di e 240 mil hende muher alochtono cu un atraso ariba dominio di e lenguahe Hulandes. E plan aki lo drenta e aña aki na vigor den e ciudadnan di Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Groningen y Nijmegen cu sosten financiero di e Fondo Social Europeo y di Gobierno Hulandes. Den e ciudadnan aki ta biba un 45 por ciento di e hende muher alochtono. Despues lo sigi pa mas municipio.

Ariba tereno di labor e comicion a logra cu 13 ciudad cohuntamente cu e Centro pa Trabao y Entrada (CWI) y e doñonan di trabao pa haci nan maximo esfuerso pa mas cupo di trabao pa hende muher alochtono. E instancianan ta stimula

instrumento di coaching, cual a resulta di ta exitoso. Asina e proyecto di coaching di CWI a start unda funcionarionan alochtono di CWI ta guia e hendenan muher. Tambe un par di companianan grandi manera TNTpost, ABN AMRO, ING y Fortis lo sigi e ehempel aki. E comicion tin speransa cu tur e esfuersonan aki lo resulta cu casi 3000 hende muher lo haya trabao. Diezcho ciudad a anuncia cu nan ta mantene dialogo como instrumento pa un intercambio di opinion constructivo ariba e tema di e sociedad multicultural. Ciudadnan cu ya caba ta traha a base di e sistema di dialogo ta: Amsterdam, Arnhem, Dordrecht, Eindhoven, Haarlem, Hengelo, Rotterdam, Tilburg, Schiedam y Zaanstad. Cohuntamente cu e Minister pa Asuntonan di Stranhero y Integracion, het Oranjefonds y Vrije Universiteit di Amsterdam e comicion a bini cu un 'leerstoel' di Management di 'Diversiteit in Integratie' cu lo enfoca special ariba e participacion di e hende muher for di gruponan di minoria etnico. E comicion lo anuncia durante di e luna aki e persona cu ta bai duna contenido na e 'leerstoel' aki.

Na Alkmaar, Breda, Den Haag, Dordrecht y Schiedam a lanta 'Participatieteam' local cu ta un network di hende muher alochtono cu ta exitoso pa fungi como referencia pa e municipalnan y alabez pa nan funciona como brug entre e gobernantenan municipal y e ciudadanonan.

Diezcuater otro municipio tin e plan pa bin cu un proyecto similar e aña cu ta bin. E P-team nacional cu e comicion a lanta lo continua cu su trabao despues di prome di Juli den forma di un fundacion.

Cu e Participatie-agenda, den cual tin tur informacion di e organisacionan cu a compromete nan mes, e comicion PaVEM ta entrega e recomendacionnan na e minister-nan Verdonk y De Geus pa nan sigi monitor e a proyecto aki.

E comicion tabata existi di sr. Paul Rosenmöller (presidente), prinsesa Máxima. Sr. Hans Dijkstal, sra. Yasmin Tümer, sr. Hans de Boer y sra. Lilian Callender.

E comunidad Arubano tambe por conta cu diferente hende muher cu ta exitoso akinan manera e ruman-nan Hernandez di Nubian Queen y sra Yvonne Codoy di Arubian Cake Decorations.

Aanwijzingen naar Schiphol-model

Aruba Airport Authority (AAA) is begonnen met het aanpassen van de bewegwijzering rondom de luchthaven. De nieuwe parkeer-situatie vereist duidelijke aanwijzingen voor bestuurders.

Het meest opvallende daarbij zijn ongetwijfeld de grote blauwe aanwijsborden boven de rijstroken. Naar internationaal model, zoals ook op Schiphol, zullen auto's, taxi's en bussen elk naar hun eigen parkeerterrein worden geleid.

De borden maken deel uit van het plan om het terrein voor de luchthaven om te vormen tot een prettig ogende en gebruikersvriendelijke mogelijkheid om passagiers op te halen of af te zetten.

Gerente di KLM pa Caribe a bishita Minister Plenipotenciario

E General Manager pa KLM pa aerea di Caribe sr. Wim Iserief a haci un bishita di cortesia cerca Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray. Entrante prome di Juli sr. Iserief lo cuminsa cu su encargo y lo keda staciona na Corsow. Durante di e bishita sra. Tromp-Yarzagaray a duna sr. Iserief un splicacion di e desaroyo di industria turistico y informacion general di Aruba.

E GM pa KLM a papia ariba e plan-nan di KLM pa bin cu tarifanan competitivo na lugar di e ofertanan di last-minute cu nan tin y cu lo conta tambe for di Aruba.

Sr. Iserief a ocupa diferente funcion den e compania KLM y a traha na diferente pais manera Nigeria, Italia, Rumania y Suecia. Desde

prome di Januari 1999 sr. Iserief a traha como sales manager pa e Mercado di leisure di KLM.

Despues di a traha den Ground Services na Schiphol sr. Iserief a ocupa su mes desde Augustus 2004 cu e implementacion di e programa nobo di Air France/KLM pa biaheronan frequente Flying Blue.

Fundacion Hende Muher den Dificultad a haya premio di Prinsesa Máxima

Na Palacio Noordeinde a tuma lugar den presencia di su Mahestad Reina Beatrix y Principe Willem Alexander otorgamento di e premio 'Appeltje van Oranje' door di Prinsesa Maxima cual premio ta wordo otorga pa Oranjefonds. E fundacion na Aruba pa Hende Muher den Dificultad e aña aki tambe a ricibi un premio. Esaki ta pa di prome biaha cu un organisacion pafor di Hulanda ta ricibi e reconocimiento aki. Presidente di fundacion pa Hende Muher den Dificultad sra Yvonne Spellen for di man di Prinsesa Maxima a ricibi e premio y un orkonde. Tambe presente na e ceremonia aki tabata Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray y miembronan di directiva di fundacion pa Hende Muher den Dificultad.

Sra. Tromp-Yarzagaray a bisa durante di un encuentro despues di e ceremonia na Palacio Noordeinde di ta contento y satisfecho cu Aruba tin hende muhernan dinamico, motiva y cu hopi stimacion pa prohimo pa dedica nan mes boluntario na yuda victimanan di maltrato den cas. Un palabra di pabien na e directiva y tur esnan cu ta activo pa cu e Fundacion, pero no por tabata presente na Hulanda. E mandatario a bisa di ta spera cu e premio aki ta un stimulansa pa sigi e bon trabao ariba tur tereno cu e Fundacion ta activo. Presidente di fundacion pa Hende Muher den Dificultad sra. Yvonne Spellen ta mira e premio aki como un reconocimiento pa tur locual nan a bin ta haci pa e ultimo diez añanan.

Fundacion pa Hende Muher den Dificultad a keda funda ariba 24 di November 1995. Meta di e fundacion ta pa drecha den tur sentido e posicion di hende muher na Aruba. Tambe pa combati violencia den famia y especialmente violencia contra di e hende muher y duna e ayudo adecuado. Pa por cumpli cu e meta aki e fundacion ta dispone pa cuater aña caba di un shelter di cinco camber, cu por acomoda ocho hende, depende si e victimanan tin yui. Tambe e shelter ta dispone di un sala, comedo, un patio paden y un cushina grandi pa duna asistencia na muhernan cu ta victima di maltrato pa nan casa. Sra. Spellen ta bisa di ta contento cu e aceptacion ricibi pa e shelter. E presidente ta bisa cu e fundacion ta haya masha hopi ayudo di otro instancianan, manera polis, hospital, abogado, voogdijraad of departamento pa cuida social cu ta muestra e hendenan muher ariba e posibilidad pa ayudo cerca e fundacion. Actualmente segun sra. Spellen no tin nesecidad pa aumenta e capacidad. Si ta asina

cu fundacion pa Hende Muher den Dificultad ta mirando un problema creciente den e comunidad Arubano cu ta e situacion actual di e cantidad di embarazonan hubenil. Pa trece ayudo na e grupo di

mucha muhernan aki e fundacion pa Hende Muher den Dificultad ta pensando ta construi un cuater pa cinco apartamento pa asina purba na duna e muchanan aki a ayudo nesecario, pasobra hopi biaha nan no tin otro caminda pa acudi pa atende nan situacion.

Desde di su existencia e fundacion pa Hende Muher den Dificultad ta duna informacion y charlanan rond di Aruba, entre otro na clubnan di servicio manera Kiwanis, Rotary etc. Tambe e fundacion ta duna charla na hotelnan y na scolnan. Sra. Spellen: 'Pa e scolnan nos a traha un programa yama Teen Dating Violence (TDV) cu ta un proyecto cu ta enfoca ariba violencia bou di e

'Appeltje van Oranje' voor Vrouwen in Moeilijkheden

De organisatie 'Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad' heeft dit jaar één van de Appeltjes van Oranje toegekend gekregen. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden, beschermvrouwe van het Oranje Fonds, reikte op Paleis Noordeinde in Den Haag de Appeltjes van Oranje 2005 uit. Een delegatie van bestuursleden van de 'Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad' hebben de plichtigheid rond de prijsuitreiking meegemaakt.

Deze prijs van het Oranje Fonds wordt uitgereikt voor initiatieven op het terrein van maatschappelijk welzijn en sociale cohesie. Dit jaar is het thema 'Slagvaardige vrouwen'. De drie winnende projecten zijn belangrijke schakels voor de integratie en participatie van vrouwen in het Koninkrijk en dienen als voorbeeld voor andere organisaties. De drie Appeltjes zijn toegekend aan de 'Bezoekvrouwen' van Stichting Travers uit Zwolle, het 'Vrouwen Informatie Punt' van Stichting Buurtwerk Alexander uit

Rotterdam en aan vrouwenopvang 'Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad' uit Aruba. Het Appeltje van Oranje is een jaarlijkse prijs voor bijzondere, innovatieve of succesvolle projecten op sociaal gebied. Het is in de eerste plaats een blijk van waardering voor het werk en de inzet van de winnende organisaties. Daarnaast moet het anderen inspireren soortgelijke initiatieven op te zetten. De prijs, een beeld van een Appeltje van Oranje, is ontworpen en gemaakt door H.M. Koningin Beatrix.

hobennan. Violencia por ehempel pa motibo di jaloerie. Nos a cuminsa na duna e charlanan aki na scolnan di mavo of mas haltu, pero nos a haya peticion di dos scol basico pa duna esaki tambe den klasnan 5 y 6 di educacion basico.

E presidente di e fundacion ta bisa cu nan ta organisa hopi grupo di papia pa hendenan muher unda cu diferente topico ta bini na vigor y pa esaki ta busca hendenan profesional pa papia ariba e materia. E ta agradecido na tur esnan cu a yuda e fundacion cu donacion, manera e clubnan di servicio, companianan y fondonan tambe for di Hulanda. 'Tambe den nan number mi a tuma e premio awe merdia na Palacio Noordeinde. Un agradecimiento grandi ta bai na sra. Dora Koolman-Croes kende a bini cu e idea pa lanta un fundacion asina, unda ela yama un grupo di persona pa papia ariba violencia den famia; con grandi e problema ta y con pa combatie. Asina nos a bini ariba e plan pa lanta un fundacion,' sra. Spellen ta conta.

E demas miembronan di directiva di fundacion pa Hende Muher den Dificultad ta sra. Altagracia Chapman (vice-presidente), sra. Minerva Vrolijk (secretaris), sra. Vanessa Quilotte (tesorero) y miembronan sra. Farida Tjon-A-Jong, sra. Sigfried Torres, sr. Jan Meelis, sra. Diet Booi y sra. Astrid Muller. E premio 'Appeltje van Oranje' sigur ta un reconocimiento pa nan curashi y perseveransa.

Aan de prijs is een geldbedrag verbonden van vijftienduizend euro. 'Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad' is opgericht in 1995 en is het enige vrouwenopvangcentrum op Aruba. In dit centrum worden vrouwen opgevangen die jarenlang systematisch zijn mishandeld. Door de mishandeling kampen zij veelal met schaamte, angst en zelfbeschuldiging. Het vrouwenopvangcentrum wil hen weer zelfvertrouwen geven en begeleiden naar terugkeer in de maatschappij. De vrouwen krijgen er specifieke begeleiding en coaching op maat. Ook organiseert de stichting lezingen over civiel recht, de juridische positie van de vrouw en de kunst van het solliciteren. Binnen het opvangcentrum bestaat de mogelijkheid vier vrouwen en hun eventuele kinderen voor een periode van maximaal drie maanden onderdak te verlenen. De stichting steunt voor een groot deel op de inzet van vrijwilligers.

Minister Plenipotenciario a papia cu Minister Verdonk ariba regla di admision

Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarazaray a reuni cu sra. Rita Verdonk, Minister responsabel pa Asuntonan di Estranhero y Integracion pa papia ariba e proposicion cu Minister Verdonk a manda pa Tweede Kamer dia 13 di Mei ultimo pa bini cu reglanan pa admision di hobennan Antiano y Arubano na Hulanda. E mandatario Arubano a trece dilanti den e reunion e punto di bista di Aruba den e cuestion aki. Un punto di bista cu ta encera e bon comportacion di e mayoria di Arubanan den e comunidad Hulandes. Un punto di bista cu ta wordo carga dor di Hulandesnan tambe.

Sra. Tromp-Yarazaray a duna un relato di con nos hendenan ta comporta nan mes den e sociedad Hulandes. No por descarta e posibilidad, manera den tur comunidad, cu por tin algun Arubano cu no ta tene nan mes na reglanan, pero cu e cantidad aki ta marginal. E mandatario a bisa cu gran parti di e comunidad Arubano residencia na Hulanda ta sigi un estudio of ta traha den tur ramo di trabao, por ehempel maestro, dokter, hurista y musico, manera durante di e celebracion di 25 aña di reinado di Reina Beatrix, na cual ocasion e musico Arubano Willi Tjon-a-Jong a actua den Ridderzaal.

Un punto fuerte cu Minister Plenipotenciario a trece dilanti durante di su combersacion cu Minister Verdonk ta cu si e mandatario Hulandes ta dispone di cifra di cuanto hobennan Arubano a haya nan mes den contacto cu husticia.

E mandatario Hulandes mester a reconoce cu e no ta dispone di cifranan estadistico concreto di e cantidad di hobennan Arubano cu ta crea problema. E contesta duna pa e mandatario Hulandes ta prueba cu Gobierno Hulandes-kier

bini cu medida contra di hobennan Arubano, sin cu e maneho aki ta basa ariba cifra estadistico, cu otro palabra no tin hustificacion pa respalda e medida aki.

Minister Plenipotenciario a acen-tua e punto di bista di Aruba cu no por acepta cu medida ta wordo implementa pa hobennan Arubano, mientras cu no tin ningun hustificacion pa esaki y cu Aruba di principio ta contra un areglo asina teniendo cuenta cu Statuut.

Sra. Verdonk a compronde e argumentonan di Aruba y a bisa cu su huristanan lo bai traha pa Arubanan no cai bou di ley aki.

foto: Antilliaans Weekblad

Minister Verdonk a firma combenio pa mas ayudo na Antiano y Arubananan

Minister Verdonk di Integracion a firma un combenio cu 22 municipio unda tin un gran cantidad di Antiano y Arubananan ta biba, e asina yama 'Antillengemeenten' na stadhuis di Rotterdam. Presente tabata Minister Plenipotenciario di Aruba sra. Ella Tromp-Yarazaray y tur e burgemeesternan di e 22 municipionan.

E combenio ta trata di inversion adicional pa e siquiente añanan pa crea mas oportunidad pa Antiano y Arubananan. E municipionan a haci palabracion cu e Gobierno nacional di Hulanda cu nan lo combati drop-outs, desempleo y tur otro desaroyo negativo bou hobennan, bou di grupo aki. E municipionan ta haya di Gobierno di Hulanda tur hunto 20 milyon euro, reparti den cuater aña. Cu e iniciativa aki, e cuidadnan kier evita cu hobennan Antiano cu no haya e guia nesario tuma un mal direccion.

Durante di e ceremonia na stadhuis di Rotterdam Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarazaray a

papia cu diferente burgemeesternan pa tende con e Arubananan ta comporta nan mes. Entre otro e burgemeester di Almere, unda cu tin hopi Arubano ta biba, sra. Annemarie Jorritsma (ex minister di Transporte y ex minister pa Asuntonan Economico) a bisa: 'Arubanen zijn klimmers' splicando cu Arubananan ta traha duro pa nan bai dilanti y cu nan ta un ehempel pa e comunidad. Sigur ta un bon comentario cu nos por a scucha for di un mandatario grandi di Hulanda y esaki ta demostra tambe cu nos hendenan ta conciente cu nos cada un ta un embahador pa Aruba y cu hunto nos mester tene number di nos pais na halto.

Fiat voor drie FDA-projecten

Recent zijn drie contracten getekend voor projectfinanciering door het Fondo Desaroyo Aruba (FDA). Het gaat in totaal om een bedrag van ruim 28 miljoen florin (13,6 miljoen euro) voor cursussen, een schoolrestaurant en twee rioolwaterzuiveringsinstallaties.

De projecten hebben betrekking op kwaliteit van bestuur, onderwijs en duurzame ontwikkeling. In het kader van 'kwaliteit van bestuur' is een bedrag toegekend voor cursussen openbare financiën voor alle medewerkers van het departement van Financiën en andere ambtenaren die werkzaam zijn

op financieel-economisch gebied. Het project is toegewezen aan de Universiteit van Aruba.

Voor onderwijs is een project voor de EPI goedgekeurd. De gymzaal van de voormalige MTS zal worden verbouwd tot een "foodcourt". Dat is een restaurant waar gezonde

maaltijden worden geserveerd, die door studenten van de sector horeca worden klaargemaakt.

Het grootste project dat tot dusver door het FDA is gefinancierd is de bouw van twee rioolwater zuiveringsinstallaties. Deze komen te Parkietenbos en Zeewijk. Voorts wordt de installatie te Bubali gere-noveerd en uitgebreid.

De drie overeenkomsten werden ondertekend door de minister van Financiën en Economische Zaken, Nilo Swaen, de Arubaanse verte-

genwoordiger voor de FDA-projecten en door Roy Brown en Albino Yarazaray, respectievelijk voorzitter en lid van de Raad van Bestuur van het FDA. Minister Frido Croes van Onderwijs en Administratieve Zaken voorzag het contract voor de EPI van zijn handtekening en hetzelfde deed minister president Nelson Oduber voor de waterzuiveringsinstallaties.

Oduber nam waar voor minister Marisol Tromp van Sociale Zaken en Infrastructuur, die op het moment van ondertekening in het buitenland verbleef.

Aruba presente na homenahe di George Bush na e veteranonan di guerra na Hulanda

Na e Cementerio Militar Americano na Margraten, na Limburg a tuma lugar un ceremonia historico caminda homenahe a wordo duna na e militarnan Americano y Hulandes cu a fayece durante di e segunda guerra mundial. Tambe a duna reconocimiento na e veteranonan di guerra presente. Pa e ocasion historico aki tabata presente Presidente Americano George W. Bush acompaña pa su distinguida esposa Sra. Laura Bush, Su Mahestad Reina Beatrix y Prome Minister Hulandes dr. Jan Peter Balkenende.

Locual a hasi e ceremonia aki historico ta e hecho cu ta prome biaha den 60 aña despues di e guerra cu a libera y trece paz pa Europa di e menasa di Segundo Guerra Mundial, cu presidente Americano ta bishita y duna homenahe na esnan cu ta sosega den e cementerio militar aki.

Miles di persona a asisti na e ceremonia historico aki. Aruba a wordo representa pa Ministro Plenipotenciario Sra. Ella Tromp-Yarzagaray acompaña pa su distinguido esposo Sr. Leo Tromp, conhuntamente cu miembronan di personal di Cas di Aruba na Den Haag sra. Doris Canwood, sra. Sharine Kelly, sra. Mirtha Oduber y sr. Maikito Croes,

E ceremonia tabata impresionante. Desde inicio di e programa oficial caminda cu e banda caminante a toca e himnonan di Merca y Hu-

landa – sigui ariba perfecto coordinacion cu pase abou di saludo di avionnan militar – te cu ponementu di e kransnan door di Reina Beatrix y Presidente Bush – acompaña pa disparonan di e guardia di honor – sigui pa e trompet solista cu a toca e himno na honor di e fayecidonan, tur esnan presente a demostra hopi respet y tabata emocionada di por tabata conviviendo e evenemento historico aki.

Den su discurso, e Prome Minister Hulandes a pone enfasis ariba ‘Libertad’, e significacion y balor di esaki pa e paisnan di Occidental Europa despues di e segunda guerra mundial.

Prome minister sr. Balkenende a pone enfasis tambe cu no mester nunca perde for di bista e peliger cu e libertad aki ta core y traha semper uni pa combati tur tipo di menasa na nivel mundial. E’la bisa: ‘Dia tras dia nos mester traha duro

pa aprecia, proteha y promove nos libertad’.

Presidente Bush su speech tabata mas bien dirigi ariba e gratitud cu e pueblo Americano tin pa e pueblo Hulandes cu a hasi di esnan cu a fayece den e guerra nan propio yiunan y a percura semper pa nan ricibi nan homenahe bon mereci. Bush tambe a elabora ariba e sen-

timiento di libertad na cual cada un di e militarnan Americano y Europeo a duna nan bida y contribucion den nan propio forma unico. E les cu a ser siña ta cu ‘no tin ningun poder manera e poder di libertad y ningun soldat mas fuerte cu e soldat cu ta bringa pa e libertad ey’. Den su ultimo palabranan e’la termina bisando ‘manera cu e siglo 21 ta desaroya nos dilanti, Mericanonan y Europeonan ta sigui traha hunto y ta terciendo libertad y speranza na lugarnan caminda pa hopi tempo e’la wordo nenga ...’.

Bishita di Presidente Comicion Permanente di Tweede Kamer

Presidente di e Comicion Permanente pa Asuntonan Antiano y Arubano di Tweede Kamer, sr. Willibrord van Beek, a haci un bishita cerca Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray. Sr. Van Beek a tuma e encargo di presidente di e Comicion Permanente pasobra e presidente saliente sr. Jan Rijkstra a keda huramenta como burgemeester na Tynaarlo prome di Juni ultimo

Durante di encuentro Minister Plenipotenciario a felicita sr. Van Beek cu e puesto di presidente di e Comicion Permanente y ta spera di tin un bon comunicacion ariba tereno di trabao. Alabes a informe di e ultimo desaroyonan na Aruba. Tambe a papia ariba e plan di contacto entre e parlamentarionan di Reino cu a tuma lugar entre 13 y 17 di Juni ultimo.

Sr. Willibrord van Beek (56 aña) a caba su estudio di HEAO na 1971 y despues pa casi binti aña a traha na e fabrica di Philips. Entre September 1978 te cu Mei 1992 e tabata miembro di e conaseho municipal di Maarheeze, den cual periodo ela ocupa e

puesto di diputado (wethouder) pa cuater aña. E tabata tin asiento den e Conaseho di Provincia Noord-Brabant. Como diputado pa Provincia Noord-Brabant sr. Van Beek tabata tin entre otro e cartera di finanzas, asuntonan general y huridico, companianan di utilidad y automatizacion.

Desde mei 1998 e ta miembro di Tweede Kamer. Banda di su funcion como parlamentario Sr. Van Beek ta miembro di conaseho di hospital Catharina na Eindhoven unda varios patientnan Arubano ta wordo trata pa malesa di curazon.

Na final di e combersacion Minister Plenipotenciario a regala sr. Van Beek un pin cu e escudo di Aruba.

Bureau Slachtofferhulp opent in augustus haar deuren

Alles wordt ingereedheid gebracht voor de opening in augustus van het Bureau Slachtofferhulp in Aruba. Het bureau gaat hulp verlenen aan personen die het slachtoffer zijn geworden van een misdrijf, ongeval, mishandeling, overval, joyriding, schietpartij of een ander ernstig voorval.

Minister van Sociale Zaken en Infrastructuur drs. Marisol Lopez-Tromp heeft zich onlangs door de commissie laten informeren over de voortgang bij de voorbereidingen die worden getroffen voor de start van het Bureau Slachtofferhulp.

Bureau Slachtofferhulp ressorteert direct onder de directie Sociale Za-

ken, maar behelst vooral een samenwerking met andere instanties zoals de politie en het Openbaar Ministerie.

De organisatie vloeit voort uit een artikel in het Wetboek van Strafrecht, dat slachtoffers van een delict recht hebben op schadevergoeding. In de praktijk blijkt dat slachtoffers in veel gevallen deze wet niet kennen of niet weten welke weg zij moeten bewandelen om hun recht te halen. Bureau Slachtofferhulp kan hen hierbij de weg wijzen. Dat geldt ook voor gevallen waar psychosociale- of traumabehandeling noodzakelijk is.

De commissie is belast met het werven van deskundig personeel.

Minister Pechtold a tene charla pa Antilliaans Netwerk na Amsterdam

Na hotel Marriott na Amsterdam a tuma lugar un encuentro organisa pa Fundacion Antilliaans Netwerk cu Minister pa Asuntonan di Reino drs. Alexander Pechtold. Presente tabata Minister Plenipotenciario di Aruba sr. Ella Tromp-Yarzagaray, Minister Plenipotenciario di Antia sr. Paul Comenencia, miembronan di Tweede Kamer sr. John Leerdam y Varina Tjon-A-Ten, functionarionan di Ministerio di Asuntonan di Reino (BZK), miembronan di prensa, miembronan di Antilliaans Netwerk y demas interesadonan.

Presidente di Antilliaans Netwerk sra Rita van der Heul a yama tur presente bon bini y a bisa ta contento y honra cu Minister Pechtold tabata dispuesto pa tene un charla pa Fundacion Antilliaans Netwerk.

Minister Pechtold a tene un charla cortico unda ela duna su impresion di su dos bishitanan recien cu ela tena na Antia y Aruba. Tambe ela papia ariba e ley di admision pa hobennan Antiano y Arubano entre 16 y 24 aña. E mandatario a papia breve ariba e punto di bista di Gobierno Hulandes pa cu e proceso di structura estatal pa e cinco islanan di Antia.

Despues Minister Pechtold a wordo entrevista pa sr. Anthony Begina den cual entrevista a trata algun

pregunta cu a drenta via email y e publico presente tambe por a haci pregunta.

Hopi pregunta haci tabata regarda e areglo pa hobennan Antiano y Aruba cu Minister Verdonk kier introduci pa hobennan Antiano y Arubano cu ta desea di bin establece nan mes na Hulanda. E ley ta bisa cu cada hoben entre 16 pa 24 aña si despues di tres luna no ta inscribi nan un scol of no tin trabao lo wordo manda back pa Antia y Aruba. Minister Pechtold a bisa bon cla cu e ta para tras di e medida aki y cu e areglo ta na bienestar di e hobennan mes. E ta bisa cu mester evita cu hobennan cu no ta dispone di preparacion nesario bin Hulanda. Hopi biaha e hobennan aki no por sigi un estudio of haya un trabao, anto nan

por cai den man di criminalnan. Segun Minister Pechtold cifranan ta indica cu di cada nueve hoben Antiano un ta haya su mes enbolbi cu criminalidad. Minister Pechtold a enfatisa cu e medida aki no ta conta pa e hobennan cu ya caba ta residencia na Hulanda y cu e ley aki ta bai na vigor na momento cu e 'vormingsplicht' na Antia ta cla pa keda ehecuta.

Durante di e anochi Minister Pechtold a bisa di ta compronde cu e prosicion pa e ley di admision a ocasiona hopi comocion, pero cu e ta un persona cu ta hiba un maneho cla. Segun sr. Pechtold e situacion cu hobennan Antiano cu ta ocasiona problema den diferente barionan na Hulanda pa hopi aña tabata pidi pa un maneho cla.

Hopi pregunta for di e publico tabata relaciona cu locual Hulanda por haci na desaroy di Antia. Ariba e asunto aki e mandatario a bisa bon cla cu Hulanda ta dispuesto pa yuda unda mester, pero cu e desaroy economico di e islanan ta un responsabilidad primordial di e islanan mes. Ta e paisnan mes mester sanea nan debe nacional y

Deurprijs Arubadagviering

Normaliter vind de trekking van de Deurprijs van de Arubadag plaats op de dag zelf, maar dit jaar heeft de Groenordhallen verzuimd de bussen te plaatsen voor het publiek waarin zij hun kaartjes konden deponeren om zo mee te dingen naar de deurprijs. Hierdoor is de organisatie genoodzaakt de trekking door notaris Sebök te laten verrichten.

Door een samenloop van omstandigheden heeft deze trekking nog niet kunnen plaatsvinden. In het volgende nummer wordt het winnende lotnummer gepubliceerd.

De prijs bestaat uit twee retourtickets Amsterdam-Aruba met de KLM.

bini cu instrumento nesario pa evita cu e debe ta sigui crece.

Finalmente e mandatario a bisa di ta dispuesto pa tene mas di e charlanan aki unda e tin e oportunidad pa drenta den contacto cu e comunidad Antiano y Arubano na Hulanda.

Tien miljoen euro subsidie voor Aruba

Twee projecten in Aruba hebben samen een bedrag van tien miljoen euro subsidie gekregen van de Europese Unie. Het gaat om 4,4 miljoen euro voor Museo Nacional Aruba en om 5,6 miljoen euro voor Parke Nacional Arikok. Recent werd de overeenkomst officieel gemaakt met de handtekening van minister van Economische Zaken en Financiën Nilo Swaen (MEP). Namens de Europese Unie was ambassadeur Per Eklund overgekomen voor de gelegenheid.

In het Arikok park zal van de subsidiegelden een bezoekerscentrum worden gebouwd. Daarnaast zullen de bestaande wegen worden opgeknapt. Aangezien het gaat om een natuurspark wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van milieuvriendelijke methoden. Zo zal het bezoekerscentrum geen elektrische airco-installatie krijgen, maar wordt de lucht gekoeld via grote waterbakken. Het streven is dat het bezoekerscentrum in sep-

tember 2006 de deuren openen. De werkzaamheden voor het Museo Nacional Aruba zullen langer duren. Het gaat namelijk om het restaureren van het monumentale pand dat bekend staat als Huize Ecury. Het pand is momenteel zeer vervallen, maar zal na restauratie en aanbouw van moderne elementen de collectie van het Archeologisch Museum moeten huisvesten.

Tijdens de bijeenkomst kwam Eklund nog met een verrassing. De Europese Unie heeft namelijk nog meer geld te verdelen, waar ook Aruba mee van kan profiteren. Het gaat om een bedrag van 1,4 miljoen euro, te verdelen onder zes overzeese gebiedsdelen. Het geld is bestemd voor het verbeteren van de capaciteiten van het personeel dat werkzaam is in de laboratoria. 'Ziektes overschrijden grenzen en daarom moeten we er gezamenlijk aan werken die te bestrijden', aldus Eklund.

Fundacion Startbureau ta operacional

Despues di un periodo di tres aña di preparacion a keda funda cu aporte di fondonan Hulandes y companianan Antiano, e 'Stichting Het Startbureau Nederlandse Antillen en Aruba'. E dos adviseornan pa Het Startbureau ta sra. Marieke van der Plas y sr. Harry Wassenaar.

E fundacion Het Startbureau ta estableci na Corsow y ta duna sosten na instancianan Antilliano y Arubano (No Gubernamental-NGO's) cu iniciativa, desaroy y financiamiento di proyectonan. Tambe Het Startbureau ta yuda busca fondonan y institutonan gubernamental na Hulanda cu por wordo acerca pa sosten financiero.

E fundacion tin como meta pa contribui na desaroy y realisacion di proyectonan Antiano y Arubano y alabez ta trece e instancianan aki den contacto cu financiadonan Hulandes. E fundacion kier haci e 'distancia' entre Hulanda y Antia y Aruba mas chiquito di un banda

dor di duna mas informacion ariba e posibilidadnan di fondonan Hulandes y na otro banda contribui na e nesidad di e fondonan na un oficina pa duna asistencia y raporta tocante e islanan.

Het Startbureau mes no ta huzga e peticionnan, pero ta duna e instancianan Antiano y Arubano informacion en general y tocante di recoudacion di fondo. Banda di esey Het Startbureau ta sostene NGO's Antiano y Arubano cu trahamento di plannan pa proyecto y cu desaroy y implemetenacion di e proyectonan. Het Startbureau tambe por wordo yama pa haci estudionan di factibilidad, pa busca financiamiento structural y ademas nan por guia e proseso. Het Startbureau ta concentra ariba organisacionnan sin beneficio propio, cu ta activo den e siguiente sectornan: cuidu y bienestar, naturalesa y medio ambiente, arte y cultura y educacion pa tur edad.

Pa mas informacion: www.hetstartbureau.com

Nieuw systeem voor studentenadministratie 'student on line' officieel van start

Door middel van internet contact tussen het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister met de Directie Onderwijs hebben de Gevolmachtigde Minister mevr. Ella Tromp-Yarzagaray en de Minister van Onderwijs de heer Frido Croes het nieuwe automatiseringsprogramma voor de studentenadministratie officieel gestart. Dit gebeurde tijdens een plechtigheid in het Arubahuis in aanwezigheid van de Minister van Onderwijs en het personeel. Dit project genaamd 'student on line' is een initiatief van het Arubahuis en van de voormalige minister van Onderwijs, de heer Fredis Refunjol.

Tijdens de officiële start van het programma hebben zowel de minister van Onderwijs en de Gevolmachtigde Minister het belang van dit project benadrukt en de voordelen dat dit programma met zich meebrengt voor het personeel dat belast is met de studentenadministratie.

Mevr. Tromp-Yarzagaray en de heer Croes hebben het volk gefeliciteerd met dit nieuwe programma en bracht een dank uit aan het personeel van het Arubahuis.

Het nieuwe programma biedt de mogelijkheid dat de Directie Onderwijs in Aruba informatie kan

verschaffen uit de databank van het Arubahuis. Dit geldt trouwens ook voor de studententoren die informatie over onder hun ressorterende studenten kunnen opvragen.

Tevens biedt het nieuwe programma de mogelijkheid inzicht te krijgen in het aantal studenten dat een bepaalde studierichting volgt en ook een indicatie in welk jaar zij moeten afstuderen.

Belangrijk is dat er rekening moet worden gehouden met de privacy van de student en er daarom sommige informatie niet opgevraagd kan worden. Ook is het zo dat men

alleen het programma in kan komen indien men over een password beschikt en dat er beperkingen zijn wie wat voor informatie hij mag krijgen.

Het totale project kostte ruim 200 duizend euro en is voor driekwart gefinancierd uit de begroting van het Ministerie van Algemene Zaken, waaronder het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister valt

en de rest door het Ministerie van Onderwijs.

In de loop van dit jaar komt een dergelijk systeem dat geïnd is op de arbeidsmarkt.

Het Arubahuis is blij dat door samenwerking Aruba kan beschikken over de nieuwste technologie voor de verdere ontwikkeling van ons land en belangrijke gegevens voor het beleid dat gevoerd moet worden.

Dennis Rosheuvel gepromoveerd op toekomstige staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk

Bestuur op maat! De landsregering van de Nederlandse Antillen moet verdwijnen, zodat de vijf eilanden hun eigen broek ophouden. Ieder eiland maakt zelf beleid op het gebied van de rechtsorde, het bestuur en de overheidsfinanciën. Beleidsplannen over onderwijs, veiligheid, leefbaarheid en volkshuisvesting worden voorgelegd aan de eilandsraad. Daarna kijkt de Rijksinspectiedienst van het Koninkrijk ernaar, het voorportaal van de rijksministerraad. Wat de eilanden willen bereiken wordt vastgelegd in een convenant. Zijn er na drie jaar geen resultaten geboekt, dan treedt een malussysteem in werking; er volgen boetes en Nederland kan ingrijpen. Tot deze conclusie komt Dennis Rosheuvel die onlangs cum-laude is gepromoveerd aan de Rijksuniversiteit van Leiden met zijn proefschrift 'De toekomst van de Nederlandse Antillen in staatsrechtelijke verhouding'. Rosheuvel is beleidsmedewerker op de afdeling Antiracisme, internationale en juridische aangelegenheden van het Ministerie van Justitie.

In zijn proefschrift analyseert de heer Rosheuvel diverse scenario's voor het toekomstige staatkundige model voor de vijf eilanden van de Nederlandse Antillen.

Eén optie is een meer geïntegreerd koninkrijk waarbij wordt uitgegaan van status-quo, hoewel het Statuut wordt geactualiseerd.

Daarnaast bekijkt Rosheuvel naar de mogelijkheid dat de eilanden een provincie van Nederland worden. Ze vallen dan onder de Provincie en Gemeentewet en kunnen geld krijgen uit het Provincie- en Gemeentefonds. Het risico is dan wel dat de eilanden een artikel 12 gemeente kunnen worden, waardoor zij onder curatele van Nederland komen te staan. Die bemoeienis, volgens Rosheuvel, willen de Antillen niet.

Een optie voor een volledige onafhankelijkheid komt niet in de hoofden van de eilandelijke politici. De Antillen willen de historische banden met Nederland niet loslaten en sommigen vrezen voor een staatsgreep zoals is gebeurd in Suriname of voor agressie vanuit

Venezuela. Rosheuvel constateert dat zowel Curaçao als St. Maarten nog lang niet klaar zijn voor een Status Aparte.

Daarnaast noemt Dennis Rosheuvel het Statuut voor het Koninkrijk achterhaald, want het dateert van 1954 en sindsdien is de situatie fors veranderd. Nederland zag het Statuut als de toekomstige overgang naar de onafhankelijkheid. Het is geen eeuwig edict. Maar de Antillen en Aruba willen voorlopig niet onafhankelijk worden, merkte Rosheuvel op aan de hand van de geschiedenis van de afgelopen decennia. Aan de andere kant wil Nederland de vijf eilanden van de Antillen bij elkaar houden, terwijl de eilanden hierin zelf zijn verdeeld.

De Gevolmachtigde Minister van Aruba mevr. Ella Tromp-Yarzagaray feliciteerde de heer Rosheuvel met zijn promotie en zei te hopen dat zijn bevindingen bouwstenen kunnen leveren voor de toekomstige discussie op staatkundige structuur.

Derde EU/LGO-Forum 2004 gehouden te Polynesië (Tahiti)

De uitgestelde jaarlijkse LGO-forum bijeenkomst van 2004 werd afgelopen voorjaar gehouden in Papeete, op het eiland Tahiti deeluitmakende van het archipel Polynesië. Bij deze derde bijeenkomst waren wederom aanwezig de vertegenwoordigers van de landen en gebieden overzee, vertegenwoordigers van de betrokken moederlanden als zijnde lidstaten van de Europese Unie en de vertegenwoordigers van de betrokken diensten van de Europese Commissie alsook het bestuur van de OCTA onder het voorzitterschap van de President van Polynesië; de landen en gebieden overzee zijn verenigd in een organisatie (spreekbuis voor de LGOs) geheten 'OCTA', waarbij het voorzitterschap ieder jaar valt onder een minister of president van een LGO. Aanwezig voor Aruba was de vertegenwoordiger Aruba voor EU-Zaken drs. C.D. James.

De onderwerpen die aan de orde kwamen te Tahiti hadden te maken met de samenwerking tussen de EU en de Landen en Gebieden overzeese over specifieke economische problemen van micro-eilanden, zoals de handel, overlading van niet van oorsprong zijnde producten en belastingen alsook de invulling van toekomstige kaders voor samenwerking.

Voorts kwam eveneens aan de orde de financiële steun uit de 9de Europese Ontwikkelingsfonds, waarbij de nadruk kwam te liggen op mogelijke afschaffing van de bestaande aparte fonds (EOF) en opgaan in de algemene begrotingsmiddelen van de Europese Unie.

De vorig jaar aanvaarde 'Joint Position Paper' werd breedvoerig besproken, waarbij de reactie van de Commissie werd belicht terzake de constitutionele positie van de LGO voor het voeren van overleg over onderwerpen die van belang zijn voor de LGOs.

Voor het bevorderen van de economische en sociale ontwikkeling van de LGO en de totstandbrenging van nauwe economische betrekkingen tussen hen en de Europese Unie heeft de directeur-generaal voor ontwikkeling van de Europese Commissie hun recente nieuwe beleid kenbaar gemaakt.

Deze houdt in, dat de EU zal streven naar regionale integratie voor ontwikkelingslanden, die direct financiële steun krijgen van de EU; hun status als zodanig is niet doorslaggevend voor het voeren van regionale handelsintegratie in de vorm van 'Economic Partnership Agreements (EPAs)'. Het accent in deze is niet langer meer de status UPG of LGO, of eventueel ACS, maar de bevordering van geografische samenwerking op alle terreinen teneinde te kunnen

heeft gesteld voor deze regionale samenwerking.

De inhoud van de associatie van de LGO met de Europese Unie is niet meer uitsluitend economisch van aard in de tijd van de Europese Economische Gemeenschap maar betreft onderwerpen, die verschillende departementen aangaan of het gehele Koninkrijk aangaat zoals de buitenlandse betrekkingen en veiligheid, justitiële

participeren aan de wereldwijde handelsovereenkomst, hetzij in het kader van de WTO (World Trade Organisation) of andere multilaterale organisaties in de zin van de bevordering van globalisatie processen. Als voorbeeld hiervan moge dienen het project 'Caribbean Space' voor transnationale samenwerking tussen de Franse UPGs, Guadeloupe, Martinique en Frans Guyana en hun naburige landen; Aruba en de Nederlandse Antillen kunnen van dit project gebruikmaken, waarbij de Europese Unie fondsen beschikbaar

aangelegenheden en vraagstukken over volksgezondheid of milieu en last but not least, 'Burgerschap en nationaliteit'.

Voor het voeren van een nationaal Arubaans beleid vis à vis de Europese Unie is het derhalve dringend noodzakelijk dat de coördinatie van Arubaans beleid terzake op interdepartementaal niveau geformuleerd dient te worden.

Dit houdt in, dat de betrokken vakdepartementen op Aruba voor wat betreft het EU beleid, deze dienen af te stemmen met de Directie Buitenlandse Betrekkingen, die aan-

Scanapparatuur voor Reina Beatrix luchthaven

De Arubaanse luchthaven Reina Beatrix heeft onlangs drie nieuwe scanapparaten in gebruik genomen. Twee van de apparaten worden ingezet voor controle van bagage van passagiers met bestemming Verenigde Staten. Het derde apparaat wordt gebruikt voor de controle van de handbagage van passagiers naar de overige bestemmingen. De apparatuur voldoet aan de laatste normen die lokaal en internationaal gesteld worden.

Met de aanschaf wordt naar de mening van de luchthavendirectie de veiligheid van passagiers en overige gebruikers optimaal gediend. Daarnaast hoopt men dat de doorstroming van passagiers sneller zal verlopen.

In een ander stadium worden er nog twee andere nieuwe scanapparaten geïnstalleerd voor de controle van bagage naar andere bestemmingen dan de Verenigde Staten.

spreekpunt is op haar beurt voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken als Koninkrijksorgaan bij uitstek voor buitenlandse betrekkingen conform het Statuut.

Bij het volgende LGO-forum in december 2005 is het wenselijk dat, bij de voorbereiding voor wat betreft Aruba, een betere coördinatie tussen de vakdepartementen zal plaatsvinden onder auspiciën van Directie Buitenlandse Betrekkingen, teneinde een betere afstemming binnen het Koninkrijk te realiseren.

Aruba bouwt eerste 'Flats'

Het project sociale woningen te Bushiri is klaar. Hoewel een deel van de woningen al geruime tijd wordt bewoond, werd het laatste deel pas in een later stadium opgeleverd. Het gaat om een nieuw soort woningbouwproject van de woningbouwstichting FCCA. Niet alleen wordt voor het eerst gebouwd in meerdere verdiepingen, ook is een deel van de woningen aangepast aan bijzondere behoeftes van de bewoners.

Het totale project bestaat uit 190 woningen. Omdat het gaat om bewoners die niet kapitaalkrachtig zijn, heeft minister drs. Marisol Lopez-Tromp van Sociale Zaken en Infrastructuur ervoor gezorgd dat de woningen een goede aansluiting hebben op het openbaar vervoer. In de toekomst zal ook de ringweg het terrein verbinden met het hotelgebied, waar veel van de bewoners werken.

Tripartiet overleg onderwijs in Aruba

De ministers van Onderwijs van Nederland, mevr. Maria van der Hoeven (CDA); van de Nederlandse Antillen, mevr. Maritsa Silberie (UPB); en van Aruba, de heer Frido Croes (MEP), zijn in Aruba bij elkaar gekomen in het kader van het tweejaarlijkse tripartiete overleg. Op de agenda stonden het KANS-project en de accreditatie van de Arubaanse havo- en vwo-diploma's door Nederland.

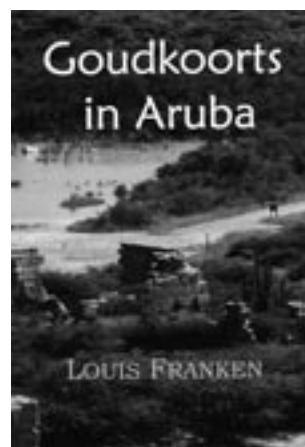
Vooraf dit laatste onderwerp heeft recent de gemeenteraad bezig gehouden. Degenen die zich via de standaardprocedure hadden aangemeld voor een studieplaats aan een Nederlandse universiteit of hogeschool, hebben een brief gekregen met de mededeling dat ze zich niet centraal konden laten inschrijven, vanwege de diploma's 'oude stijl'. Dat is in strijd met het Protocol van samenwerking op het gebied van Onderwijs tussen Aruba, Nederland en de Nederlandse Antillen. Daarin is namelijk afgesproken deze diploma's wel te accepteren.

De problemen zijn waarschijnlijk veroorzaakt doordat vorig jaar de onderwijswet in Nederland is veranderd. Toen werd bepaald dat

diploma's 'oude stijl' niet langer automatisch recht zouden geven op een studieplaats in Nederland. Dat in het protocol is bepaald dat voor Arubaanse diploma's een uitzondering op deze regel geldt, is de ambtenaren in Groningen blijkbaar ontgaan. Aruba heeft aan Minister Van der Hoeven gevraagd of zij de zaak zo snel mogelijk kan rechtzetten gelet op de komende eindexamens.

Ook hebben de onderwijsministers een akkoord ondertekend met betrekking tot het KANS-project. KANS staat voor 'Koninkrijk der Nederlanden, Algemeen programma voor Nauwe samenwerking tussen Scholen'. Dit programma is een van de praktische uitwerkingen van het protocol van samenwerking dat in

maart 1996 tussen de drie landen werd gesloten. Het KANS-project is gericht op de samenwerking tussen scholen voor basisonderwijs, algemeen voortgezet onderwijs en lager- en middelbaar beroepsonderwijs. Het doel van het programma is om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit en de innovatie van het onderwijs door middel van samenwerkingsprogramma's tussen scholen in de verschillende delen van het Koninkrijk. Het gaat daarbij om samenwerking binnen thema's en projecten; niet om het uitwisselen van leerlingen. In de praktijk komt het erop neer dat scholen projectvoorstellen kunnen indienen, waarbij samenwerking met een andere school wordt gezocht, om zo van elkaar te kunnen leren. Wanneer een voorstel is goedgekeurd wordt subsidie verleend voor de uitvoering. De helft van de kosten komt voor rekening van de Nederlandse onderwijsbegroting, de andere helft wordt verdeeld onder Aruba en de Nederlandse Antillen.

Avonturenroman 'Goudkoorts in Aruba'

Het romantische avonturenverhaal 'Goudkoorts in Aruba' is de debuutroman van Louis Franken, pseudoniem voor Ronald L. Israël. De schrijver komt al 20 jaar op Aruba en is goed bekend met de situatie ter plaatse. Het feit dat in Aruba in de 19^e en 20^e eeuw in totaal 13.000 kilogram goud is gewonnen, waarna de productie onrendabel werd en is stopgezet, diende als uitgangspunt voor de 360 pagina's tellende romantische avonturenverhaal.

De in Aruba wonende amateur geoloog Gerben Draaisma verspreidt het gerucht dat hij een goudvondst heeft gedaan. Nadat hij wordt vermoord breekt in het tropische eiland de goudkoorts uit. Harm van Berning gaat samen met de aantrekkelijke Emmy Hektar op zoek naar de geheime locatie. Zij worden in hun plannen gedwarsboomd door Fred Karakay. Deze Russische avonturier en voormalige huurling is naar Aruba gekomen om een drugskoerierlijn naar Nederland op te zetten, maar raakt in de ban van het goud: hij moet en zal het hebben! Hij laat geen middel onbepoofd om zijn doel te bereiken en als eerste de locatie te vinden. In de spannende wedloop die volgt wordt Emmy ontvoerd. De op haar verliefd geraakte Harm stelt alles in het werk om haar op te sporen. Wie zal er met het goud vandoor gaan?

Voor nadere informatie of bestelling van het boek (winkelwaarde € 20,95 is er een introductieprijs van € 17,95 excl. € 3,00 verzendkosten. Geïnteresseerden kunnen zich melden via het email adres rlisrael@pretel.nl of info@freemusketeers.nl of bellen naar 0318-512 001

Presentatie 'Aruba en Papiamentu' aan de Gevolmachtigde Minister

In het Arubahuis werd het eerste exemplaar van de uitgave 'Aruba en Papiamentu' aan de Gevolmachtigde Minister van Aruba mevr. Ella Tromp-Yarzagaray aangeboden door redacteur dr. Henny Coomans van de Stichting Libri Antilliani.

Uit historisch onderzoek is gebleken dat Aruba eveneens heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van het vroeg-Papiamentu. In deze uitgave zijn twee werken afgedrukt die deze stelling overtuigend bewijzen. Maritza Coomans-Eustatia (1940-2002), die altijd en overal in archieven en bibliotheken zocht naar gegevens en documenten over West-Indië, heeft ze teruggevonden.

Godsdienstonderwijzer Abraham van Dragt hield op 24 oktober 1847 een preek in het Papiamentu in de oude protestantse kerk van Oranjestad. Zijn 'Predikaasje' is nu na bijna 160

jaar beschikbaar voor historici en linguïsten. De transcriptie van het moeilijk leesbare manuscript was een tijdrovende zaak. Van Dragt's in het Nederlands geschreven brief aan de predikanten op Curaçao is in deze uitgave eveneens afgedrukt.

Dominee Nicolaas Adrianus Kuiperi was predikant op Aruba van 1858 tot 1871. Ook hij beseftte dat het gebruik van het Papiamentu in de eredienst van groot belang was om zijn gelovigen te bereiken. Hij publiceerde de eerste protestantse catechismus en een gebedenboekje in het Papiaments, en heeft als zodanig bijgedragen aan de

religieuze vorming van de Arubaanse bevolking. Het bestaan van deze twee vroeg-Papiamentse uitgaven is vele jaren onbekend gebleven, ongetwijfeld door de geringe oplage. Kuiperi's Katekismoe uit 1862 werd in 2001 door Stichting Libri Antilliani in facsimile uitgegeven. In de nu verschenen uitgave is zijn Boekje di Pidiemeentoe nan uit 1864 in facsimile opgenomen. In 'Aruba en Papiamentu' zijn bovendien vier historische, taalkundige en bouwkundige bijdragen opgenomen over het 19e eeuwse Aruba. Deze artikelen werden geschreven door zes auteurs uit Aruba en Nederland. De vormgeving werd door Johan van 't Leven verzorgd.

De productiekosten van deze uitgave werden mede gefinancierd door mr Otto B. Linker.

'Aruba en Papiamentu', twee vroeg-Papiamentse protestantse uitgaven van Aruba. 80 pagina's, met afbeeldingen, genaaid gebrocheerd en stofomslag. ISBN 90-75238-15-0

Te bestellen door overmaking van € 7,50 (incl. porto) op postgiro 6930936 van de Stichting Libri Antilliani te Bloemendaal, met vermelding van adres afzender. Bij overmaking van € 9,00 wordt een facsimile exemplaar van de Katekismoe bijgeleverd.

Grupo Carnavalesco Arubano na Hulanda a eligi nan Reina

Gionina Engelhardt a keda corona den Marriott hotel na Amsterdam como Reina di Carnaval di Aruba na Hulanda. E acto di coronacion tabata na encargo di Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray. Gionina ta estudiante Design and styling na Hogeschool van Amsterdam. E prome finalista a keda den persona di Ruthline Werleman, mientras cu Genevive Bak a bay cu e titulo di segunda finalista. Esaki durante di un programa hopi anima unda cu tabata tin hopi apoyo pa e candidatanan

En total tabata tin seis candidata cu a competi cu tabata Genevive Bak for di Rotterdam, Tamara Croes for di Purmerend, Gionina Engelhardt for di Diemen, Julisa Dabian for di Den Haag, Naftaly Koolman for di Nijmegen y Ruthlin Werleman for di Tilburg pa e titulo di Reina di Carnaval di Aruba na Hulanda. Durante di e presentacion inoficial

cial di tur e candidatanan nan a wordo acompaña pa Xanadu Dancers. Despues e candidatanan a presenta den nan costum carnavalesco y a introduci nan mes na e publico. Pa e parti di costum tabata tin un hurado especial pa husga esaki. Como miho costum a sali Julisa Dabian, mientras cu Herbert Brete a bay cu e titulo di mihor diseñador di costum.

E presentacion di e candidatanan den nan traha di gala a keda ilustra

cu un show manera e eleccion di Reina na Aruba. E programa por a conta cu presentacion di Grupo di baile Xanadu, Imara Thomas, Basic One y Lord Cachete.

Ministro Plenipotenciario tabata tin palabra di elogio pa e organizadornan y e publico entusiasma. E mandatario a bisa cu esaki un biaha mas ta prueba cu Arubano nan aunque leu for di nan pais, sa di mantene nos cultura di Carnaval bibo. Di e manera aki e generacion

nobo cu ta tanta aki na Hulanda por cera conoci cu e aspecto cultural aki di Aruba.

Gionina Engelhardt lo participa dia 16 di Juli na e eleccion de Reina di Carnaval di Zomercarnaval Rotterdam.

Organisacion SOKA Amsterdam bao direccion di sra. Annie Ras, cu asistencia di entre otro sr. Jose Tromp, sr. Herbert Brete y sr. Sonito Croes, por mira atras riba un anochi exitoso.

Curt Fortin co-presentador nobo pa Top of the Pops

E hoben Arubano Curt Fortin di 26 aña di edad a bira co-presentador di Hanna Verboom pa e programa exitoso Top of the Pops cu BNN ta transmiti tur siman ariba e canal Nederland 2. E programa ta duna un conteo di e hitparada di e siman y e programa ta wordo mira principalmente pa hobennan.

Minister Plenipotenciario sra. Ella Tromp-Yarzagaray ta felicita Curt Fortin cu e logro aki asina un biaha mas mostrando cu nos Arubanonan na Hulanda ta personanan cu ta traha duro pa bai dilanti y cu nos ta orguyoso di nan presentacion. Nan tur ta nos embahadornan den exterior.

Curt Fortin den pasado tabata tin un rol den e novela Hulandes "Onderweg naar morgen" y Bon Bini Beach.

E actor y muzikante cu a coi fama dor di su participacion na Star Academy – cu tabata un programa pa busca talento – a yega di hunga den un arte pa teatro di e conocido director/actor Gerardjan Rijnders y recientemente e tabata tin un rol importante den e musical Hulandes "De Zevensprong".

Curt Fortin ta yui di Yvonne Codoy di Aruba, funcionario na Ministerio di Asuntunan Economico di Hulanda y propietario di Arubian Cake Decorating na Den Haag y ta specialisa tambe den snacks Arubano.

Aruba a participa na WK futbol na Amsterdam

E equipo di futbol di Aruba a duna un presentacion tremendo durante di e reciente Campeonato Mundial di futbol na Amsterdam. E campeonato aki ta wordo organisa pa Fundacion WK Amsterdam. E motor tras di e participacion Arubano ta e organisacion Aruba All Stars cu ta conta cu apoyo di Cederik de Cuba cu alabez ta coach pa e team di Aruba; Maurice Escalona (capitan di team), Suzette Bareño, Lisanne Gomez y Maurits Malmberg.

wega a caba cu penalty, unda Aruba a gana cu un score di 3-2. E victoria aki a pone cu e equipo di Aruba a enfrente e team di Surinam. Den un wega hopi duro e team di Aruba a sa di duna un tremendo wega di futbol contra di e team fuerte di Surinam. E Surinameyanan a logra hinca un gol y asina pasa pa e wega final contra di Hulanda. Durante di e wega aki un biaha mas Surinam a demostra di ta un team fuerte y a logra bira campeon ganando Hulanda cu 1-0.

E equipo Arubano a sa di termina na di tres lugar. E equipo a consisti di e siguiente hungadornan: Eric Abdul, Mario Rodriquez, Alcides Aparacio, Siegmart Valentijn, Ruben Escalona, Daniel Escalona, Osbert Croes, Jersey Romney, Brian Siem, Reinhard Breinburg, Carlos Solognier, Marlon Kastaaner, Alejandro Aparicio, Eldrid

Korsen, Aljereau Sophia, Maurice Escalona, Steve Escalona, Cedrick Infanson, Wander Gross, Jeanuar de Palm y Venancio Eckmeyer.

Na e campeonato aki a participa 32 team representando diferente pais. E teamnan ta wordo forma pa futbolistanan procediente di e paisnan, pero cu ta biba na Hu-

landa. E hungador ta un mixto di tanto amateur como profesional y di tur edad.

Aruba a hunga den nan pool contra di Spaña (1-1), Antia (0-0) y contra Colombia (0-3). Den e wega contra di Angola e futbolistanan Arubano a sa di gana cu 3-1. Den e wega contra di e team di Spaña e

E aña aki ta di dos biaha cu Aruba ta participa cu un team na e WK aki na Amsterdam y e team Arubano por a conta cu un apoyo tremendo bou ritmo di Authority Brass Band. Cas di Aruba a contribui cu e torneo aki dor di a pone transportacion disponibel pa e hungadornan y fanaticonan di Aruba.

WK voetbal tot 20 jaar bekoort voetballiefhebbers

Nederland is dit jaar gastland van de 15de editie van het FIFA Wereldkampioenschappen voetbal tot 20 jaar. Aan dit toernooi doen 24 elftallen uit diverse landen mee. De openingswedstrijden van het WK vonden plaatst in Kerkrade.

De Gevolmachtigde Minister van Aruba mevr. Ella Tromp-Yarzagaray en echtgenoot waren aanwezig bij de wedstrijd van het Nederlands elftal in Kerkrade. Ook waren aanwezig de directeur van Lotto Aruba

dhr. Hippi Kock, de directeur van het Arubahuis dhr. Shonno Maduro, de Arubaanse verslaggever Jan Poets, en leden van het personeel van het Arubahuis dhr. Maikito Croes en mevr. Mirtha Oduber.

Op de eerste wedstrijddag heeft het Nederlands elftal gespeeld tegen Japan en won de wedstrijd met 2-1.

Aanvoerder van het Nederlands elftal is de Arubaanse voetballer Hedwiges Maduro die samen met de andere voetballers van Oranje heeft gezorgd voor vele mooie voetbal momenten op het veld. Groot was daarom de teleurstelling bij het Nederlandse voetbalpubliek toen Nederland in de kwartfinale tegen Nigeria door strafschoppen werd uitgeschakeld.

Club di Antiyanas a celebra nan 25 aniversario

Na hotel Golden Tulip Green Park na Leidschendam a tuma lugar e celebracion di e 25 aña di existencia di Club di Antiyanas. Club di Antiyanas a wordo funda ariba iniciativa di sra. Calin Arends y algun amiga cu a mira e nesidad di mas contacto cu otro y asina sigi ta informa ariba aconticimientonan di nan pais. Pa yega na fondonan e club ta pidi un contribucion mensual di su miembronan y un biaha pa aña nan ta tene un rifa grandi pa asina logra recauda fondonan pa financia proyectonan social. Un bunita iniciativa cu nos hendenan ta haci leu for di cas.

Presente na e celebracion aki tabata Minister Plenipotenciario di Aruba sra. Ella Tromp-Yarzagaray, Minister Plenipotenciario di Antia sr. Paul Comenencia, miembronan di Club di Antiyanas y demas invitadonan.

E programa a cuminsa cu un recital di piano di Alwin Toppenberg. E parti oficial a wordo habri pa e presidente di e club sra. Rose Evertsz unda a hiba un brindis cu champagne y bolo preto. Minister Plenipotenciario di Aruba Sra. Tromp-Yarzagaray a hiba un discurso cortico unda ela felicita e

club cu nan hubilario di plata. E mandatario a bisa di ta contento cu un club asina ta existi pa organisa eventonan social y actividadnan tambe a recauda fondo. Finalmente e mandatario a duna homenahe na Shon Calin Arends q.e.p.d., fundador di Club di Antiyanas.

E programa a sigi cu declamacion di Igma van Putte-de Windt. E conocido pianista Wim Statius Muller a duna un recital. Historico drs. James Schrijs a tene un charla ariba e historia di esclavitud na Antia.

Despues di esaki tur presente a disfruta di un lunch delicioso bou musica di guitarra di Henk Brouwer, Jack de Miranda y Lidwina Booi. Bou direction di Wim Statius Muller e cantante Jorge Martina a brinda e publico presente cu su cancionnan, sigi pa e grupo di baile Tropical Dance Creation. E celebracion a keda clausura cu un fiesta bailable ariba tononan di conhuntito Rompecabeza.

Tur esnan presente a goza di un ambiente tipico Antiano/Arubano cu sigur a pone tur e hendenan sinti nan mes na cas. Na final tur hende a haya un ball point como recuerdo y e cocada y dulce di lechi tampoco no a faya.

'KINGDOMS UNDER THE SUN'

Ta Presenta:

'Gods of Olympia'

Tur Arubananon residencia aki na Hulanda ta keda cordialmente invita pa join nos grupo den e parada di Zomer Carnaval di Rotterdam, dia 30 di Juli proximo. E tema di aña aki ta 'Gods of Olympia'

E grupo ta wordo acompaña pa e popular banda carnavalesco directamente for di Aruba

'BMW' (The Wiper) conhuntamnete cu 'A.T.N.G.' cu e famoso RoadMarch di 2005 'Wok Wok'

Nos grupo ta consisti di un maximo di 100 persona, dus inscribi na tempo, pasobra e lugarnan ta limita!!!!!!

'ARUBA SU CARNAVAL TA DI NOS E TA !'

E inscripcion ta solamente € 100,-Euro y ta inclui bebida, snacks, BandaMusical, Brass Band y tambe un trahe maravilloso cu hopi Bling Bling!!!

Bo por hasi bo inscripcion y pago door di jama sr. Rossini van Wijk na telefoon 06-54.93.14.87 y tur areglo hacie cu ne.

Pa mas informacion bo por tuma contacto cu e 'Carnaval Team' di Kingdoms Under the Sun cu ta rossiniv@qahoo.com of Aruba Happy Productions na arubahappyproductions@gmail.com

Join the fun....don't miss it !!! • We are gonna celebrate and have a good time.... 'ZomerCarnaval Rotterdam' here we come....

E-mail us at: aruba@happyonline.nl or at arubahappyproductions@gmail.com

Anuncio

Recientemente e fundacion 'Gave van Genade' a keda funda na Arnhem, Hulanda

Meta di e fundacion ta pa lanta y maneha un centro unda adictonan di droga por kick af y asina nan por regresa den e comunidad. Tambe e fundacion lo traha intensivo cu otro organisacionnan y lo facilita e adictonan cu cuminda.

E fundacion ta depende financieramente di subsidio y diferente donacionnan den cual Gabinete di Minister Plenipotenciario tambe ta participa.

E directiva di e fundacion ta consisti di sr. Reynaldo Kock (presidente), sra. Maximina Croes (tesorero) y sra. Junaída Becker-Ferero (secretaris).

Recent is de Stichting Gave van Genade opgericht te Arnhem.

Doelstelling van de stichting is om een afkick centrum voor verslaafden op te richten, zodat zijn terug kunnen keren in de maatschappij. Er zal samengewerkt worden met andere organisatie die werkzaam zijn op dit gebied. Verder zal de stichting eten uitdelen aan drugsverslaafden. De stichting is financieel afhankelijk van subsidie en donaties, waarbij het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister ook meefinanciert. Het bestuur bestaat uit de heer Reynaldo Kock (voorzitter), mevr. Maximina Croes (penningmeester) en mevr. Junaída Becker-Ferero (secretaris).

Con Potencia Filata en Stichting Abundancia
presentieren

CALYPSO & TUMBA
ROADMARCH Jr. FESTIVAL
10 JULI 2005

Finale
VOOR JONGEREN VAN 8 t/m 17 JAAR
zullen strijden voor de titel
Jr. Calypsokoning(in) / Jr. Tumbakoning(in)
Nederland

met presentaties van:
YULI en diverse Jeugd presentaties

Tijd: 13:00 tot 22:00 uur
Lokatie: NEW PALACE
Adres: Zomerhofstraat 15
3032 CK Rotterdam
Kaarten: Volwassenen €10,- voorverkoop,
aan de deur € 12,50
Kinderen van 4 t/m 12 jaar €5,-

Dress code: Carnaval / Rozen
Voorverkoop: 020-6902626 Shadiers
06-27256490 Gracia
info@profor.nl

San Juan Feest.....Fiesta di Dera Gai

Nos Baranca organiseert het San Juan Feest in Tilburg met o.a.
Youth Xtreme
Oslin en zijn muziekgroep Herencia Cultureel
Dansgroep New Dymention
DJ Alex

Datum : 10 juli 2005
Tijd : 13:30 uur – 18.00 uur
Plaats : Boerke Mutsaers
Vijverland 2
5042 PZ TILBURG

Entree : €8,- voorverkoop
€10,- deur
Kinderen 6-11 jaar €5,-

Voor meer informatie: Mevrouw Mena Maduro
06-22376004 / 013-4684560
Rasnaly Carti 06-43082413